

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021 Liikelaitos Seututerveyskeskus

Liite 1: Vastuualueiden toiminta ja talous

Johtokunta 11.2.2022
Sairaanhoitopiirin hallitus
Sairaanhoitopiirin valtuusto

1 AVOTERVEYDENHUOLLON VASTUUALUE

Ylilääkäri Jari Raudasoja
Ylihoitajat Sanna Porkka-Hokkanen ja Tuula Antinaho

Palveluita kuntalaisten parhaaksi koronan varjossa

Avoterveydenhuollon toimintakenttä ulottuu väestöön kohdistuvasta terveyden edistämisestä yksilöön kohdistuvaan terveyden- ja sairaanhoitoon sekä kuntoutukseen. Vastuualueella palveluita tuottaa yhteensä 42 toimipistettä moniammatillisessa yhteistyössä. Potilaita ohjataan omahoitoon, jossa korostetaan heidän omaa rooliaan ja vastuuta terveytensä edistämisestä, sairauksien ennaltaehkäisystä ja hoidosta. Sähköisen asiointin kehittämiseen panostetaan palveluiden saatavuuden parantamiseksi.

Koronaepidemia vaikutti avoterveydenhuollon toimintaan koko vuoden 2021 ajan monin tavoin. Seututerveyskeskuksen alueella koronatartunnat lisääntyivät huomattavasti syksyn 2021 aikana. Toiminnan suunnittelua ja järjestämistä hankaloitti paljon, että koronaepidemian kulkua ei voinut ennakoida, ja että toimintaan liittyvät valtakunnalliset ohjeet eivät olleet selkeät tai muuttuivat nopeasti. Kaikesta huolimatta vastaanottotoimintaa järjestettiin kattavasti kaikilla terveysasemilla pääsääntöisesti ympäri vuoden lähtökohtana palveluiden tuottaminen asiakkaiden lähipalveluina perustuen asiakkaan hoidon tarpeeseen ja työntekijöiden osamisen tarkoituksenmukaiseen kohdentamiseen. Jonkun verran kiireetöntä hoitoa jouduttiin perumaan hetkelisesti päivystyksellisen toiminnan turvaamiseksi.

Vuonna 2021 lähes 90 % kaikista Seututerveyskeskuksen suoritteista tuotettiin avoterveydenhuollon palveluissa. Avoterveydenhuollon suoritteista yli puolet oli avohoidon palveluja ja viidesosa muuta terveydenhuoltoa, lähinnä joukkorokotuksia. Lähes kolme neljäsosaa avoterveydenhuollon suoritteista oli hoitajakäyntejä.

Koronarokotustoiminta aloitettiin tammikuussa riskiryhmissä olevista ikäihmisistä sekä kriittisissä paikoissa työskentelevistä terveydenhuollon henkilöstöstä. Rokotteiden saannin parannuttua rokottaminen laajeni asteittain myös muuhun väestöön. Rokotustoiminta työllisti etenkin terveysneuvonnan henkilökuntaa ja lasten määräaikaisterveystarkastuksia jouduttiin siirtämään tämän takia. Kaikki tukea tarvitsevat perheet, lapset ja nuoret, saivat sitä kuitenkin yksilöllisesti. Loppuvuodesta joulukuussa rokotusten laajennuttua ja kolmansien rokotusten alettua koskemaan laajalti kaikkia yli 18-vuotiaita tuli lupa rekrytoida myös lähihoitajia rokotustehäviin.

Terveysneuvonnassa hyödynnettiin koronapandemian aikana virtuaalista toteutusta perhevalmennuksessa. Mahdollisuuksien mukaan asiakkaita hoidettiin myös puhelinkontaktein esim. perhesuunnitteluneuvolassa.

Terveysasemien vastaanottojen yhteydessä toimivat koronanäyteenotopisteet ja infektiovastaanotot keskitettiin Laukaan, Joutsan ja Keuruun terveysasemille; infektiovastaanotto toimi osin myös Petäjävedellä. Pienemmillä terveysasemilla ovet jouduttiin sulkemaan osaksi vuotta pahentuneen epidemiavaiheen vuoksi, jolloin potilaat kutsuttiin käynnille terveysasemalle puhelimesta tehdyn hoidon tarpeen arvion perusteella.

Vuosilomakauden aikana kesällä 2021 vastaanottoa ei järjestetty Multialle, Haapamäelle, Lievestuoreelle eikä Luhankaan koronarajoituksiin, henkilöstön saatavuushaasteisiin ja edellisen vuoden vähäisiin kävijämääriin pohjautuen. Henkilökuntavajeen vuoksi poikkeuksellisesti myös Petäjäveden terveysasema jouduttiin sulkemaan heinäkuun ajaksi. Toiminnot keskitettiin sulkuajoiksi Joutsan, Keuruun ja Laukaan terveysasemille.

Sähköisiä yhteydenotto- ja ajanvaraustoimintoja tehostettiin ajanvarauksen sujuvuuden parantamiseksi. Oirearvioita lisättiin tehtäväksi Omaolon kautta ja oirearvioiden lisäämiseksi tehdään jatkuvaa kehittämistyötä.

Keuruun terveysasemalla oli siirrytty moniammatilliseen tiimityömalliin jo kesän 2020 aikana hoidon jatkuvuuden ja saatavuuden parantamiseksi; malli pohjautuu yhteyshoitajavetoiseen toimintaan. Lääkärikonsultaation vahva turvaaminen hoidontarpeen arvioon vähensi varsinaista vastaanoton tarvetta. Toiminnan ja toimintamallin kehittäminen ja arviointi jatkuivat vuoden 2021 aikana ja siihen tehtiin muutoksia arvioinnin pohjalta. Vastaavanlainen toimintamalli otettiin sovellettuna käyttöön Laukaassa lokakuussa 2021; malli pohjautuu alueelliseen moniammatilliseen tiimityöhön. Molemmilla vastaanotoilla oli varsinkin loppuvuoden aikana haasteita puhelinpalvelussa ja takaisinsoitot asiakkaille viivästyivät. Pääasiallinen syy viivästyamiseen oli

henkilöstön äkilliset poissaolot, joihin ei saatu korvaavaa henkilöstöä. Lisänä oli myös teknologisia haasteita puhelinjonojen käsittelyyn liittyen. Joutsan alueella moniammatillisen tiimityömalli on kehitteillä.

Lääkärivaje oli harmina koko vuoden ajan, tosin alueellisia eroja oli. Työpanosvajetta saatiin kompensoitua palvelusetelitoiminnalla (1 117 kpl) sekä omalla etälääkärillä, jonka työpanosta ohjattiin tarpeen mukaan eri vastaanotoille. Alkuvuodesta etälääkärin vastaanotot olivat paremmin käytössä kuin loppuvuodesta; kokonaisuudessaan etävastaanottojen määrä vähentyi vuoden aikana vajaa neljä prosenttia. Etävastaanottojen määrää pyrittiin loppuvuodesta nostamaan mm. järjestämällä avoimia ovia terveysasemilla, esim. Konnevedellä etävastaanottoa esiteltiin kuntalaisille käytännössä. Pahimpiin lääkäripuutteisiin käytettiin myös ostolääkäripaikkausta. Hoitojonoa kertyi maltillisesti, vaikka kiireetön hoito oli koronan takia osan vuotta tauolla.

Henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita koko vuoden ajan. Koronatehtävät (näytteenotto, rokotus, jäljitys) ovat kuluttaneet työpanosresurssia, joten niitä on osin jouduttu tekemään omien perustehtävien lisäksi, millä on ollut vaikutusta työntekijöiden työssä jaksamiseen. Vakinaisia tehtäviä tuli vuoden aikana avoimeen hakuun ja näihin tehtäviin oli hakijoita varsin hyvin. Lääkärin virkojen hauissa osaan avoimena olevia virkoja saatiin hakijoita, osaan taas ei ollenkaan. Haasteellisinta oli saada työntekijöitä määräaikaisiin sijoituksiin esim. sairauslomiin. Koulutuksiin henkilöstö on osallistunut sen mukaisesti, miten koronarajoitukset ovat antaneet myöten. Sähköiset koulutusmahdollisuudet helpottivat henkilöstön koulutuksiin osallistumista.

Vuoden 2021 lopussa avoterveydenhoidon vastuualueella oli henkilöstöä yhteensä 292 (edellisvuonna 275), joista vakituisia työntekijöitä oli 76,7 % ja määräaikaista 23,3 %. Kasvu selittyy koronatehtäviin palkatun henkilöstön määrässä, jota selittää myös määräaikaissa työpäivänsä tapahtunut kasvu 4,3 % edellisvuoteen verrattuna. Vakainainen henkilöstö vähentää rekrytointiin ja perehdytykseen käytettävää aikaa ja parantaa potilasturvallisuutta. Osa-aikatyötä suositaan työssä jaksamisen tukena ja hyvän henkilöstöpolitiikan mukaisesti. Sairauspoissaolot lisääntyivät 4 %, joka kasvoi vain 0,7 % edellisvuoteen verrattuna huomioiden, että on eletty korona-aikaa. Lisä- ja ylityöiden määrä oli todella maltillinen (+1,1 %).

Vastaanottotoiminta

Vuoden 2021 aikana vastaanottotoiminnan käynnit lisääntyivät 32,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvuun vaikuttivat osaltaan koronatoiminnot kuten näytteenotto-, rokotus- ja jäljitystehtävät. Myös hoidettujen potilaiden määrä kasvoi + 36,9 % edellisvuoteen verrattuna. Hoitajakäyntien osuus vastaanottojen määrästä oli 73 %. Etäkontaktien määrä lisääntyi reilu 9 % ja niiden osuus kaikista käynneistä oli 25 %, mikä selittyy myös korona-aikaisella toiminnalla.

Keuruun ja Laukaan vastaanotoilla käyttöön otettu moniammatillisen tiimityön malli hoidon saatavuuden ja jatkuvuuden parantamiseksi vaikutti kuntalaisten hoitoon pääsyyn ja hoidon tarpeen arviointiin. Aikaisemmasta viikkojen odotuksesta lääkäriin pääsystä tilanne on muuttunut sellaiseksi, että kuntalainen saa vastuunsa terveyshaasteeseensa muutaman päivän aikana. Muutos ei kuitenkaan ole sujunut ongelmitta ja uuden toimintamallin omaksuminen on ollut haasteellista niin kuntalaisille kuin työntekijöille. Tiedottaminen kuntalaisille ja työntekijöille on etukäteisesti ollut tärkeää toiminnan muutoksen eteenpäin viemisessä. Moniammatillisessa tiimityön mallissa kuntalaiselle tehdään hoitosuunnitelma hoidon tarpeen arvion jälkeen yhteishoitajan (Keuruun alue) tai oman tiimin (Laukaan alue) toimesta. Toiminnasta kerätyn tiedon perusteella asiakkaille tehdyt hoitosuunnitelmat ovat vähentäneet heidän käyntejään sekä terveyskeskuksen että Novan ajanvarausvastaanottoilla ja päivystyksessä, mikä osoittaa toimintamallin tehokkuutta myös kustannusten näkökulmasta.

Sairaanhoitajien itsenäinen vastaanotto on jatkunut edellisten vuosien tapaan ja on moniammatillisen ja osaamisen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen perusta. Rajoitetun lääkkeenmääräämisen erityispätevyyden omaavien hoitajien vastaanotto jatkui vahvana, tosin vuonna 2021 näitä hoitajia ei koulutettu lisää joutuessaan koronaan liittyvistä kokoontumisrajoituksista. Koulutuksiin osallistuminen jatkuu vuonna 2022.

Lähipäivystys arki-iltojen ja viikonloppujen osalta on keskitetty Keuruulle ja Laukaaseen. Joutsan alueella päivystys on keskitetty Laukaan terveysasemalle tai sairaala Novaan. Kiireellinen ensiapu pystyttiin toteuttamaan päivystysaikojen sekä päiväaikaisten kiireellisen vastaanottotoiminnan puitteissa hyvin. Kiireellisiä lääkärin vastaanottokäyntejä on tarpeen mukaisesti lisätty päiväsaikaan ja näin ollen sekä iltavastaanottokäynnit, että terveyskeskustasoiset käynnit NOVA-yhteispäivystyksessä ovat pysyneet todellista tarvetta vastaavana ja ne ovat vähentyneet. Laukaan terveysasemalla päivystysaika lyhennettiin helmikuun alusta alkaen. Päiväaikaisten kiirehoidon parantamisen myötä terveyskeskuspäivystysaikojen tarve voi edelleen lyhentyä.

Lääkäripalveluista kardiologin ja ortopedin lähipalvelut tuotettiin ostopalveluina. Maha-suolikanavan tähystykset tuotettiin maaliskuusta alkaen Seututerveyskeskuksen oman tähystyslääkärin toimesta. Tähystysmäärä seututerveyskeskuksessa on noin tuhat tähystystä vuodessa. Jatkossa suolistosyövän seulonnan laajentumisessa myös Seututerveyskeskuksen kuntiin tähystystarve kasvaa jonkin verran 2022 vuodesta alkaen. Tämä pystytään tekemään omana toimintana.

Joutsa-Keuruu-Laukaa-alueilla työskentelevät palveluohjaajat tekevät asiakaslähtöistä yhteistyötä kunnan palvelujen järjestäjien kanssa. Palveluohjaus on muotoutunut osaksi terveysasemien vastaanottoa samoin kuin päihde- ja mielenterveystyö. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen oikea-aikainen saatavuus lähipalveluna ja matalalla kynnyksellä sekä ensilinjan hoidontarpeen arviointi ja kehittäminen ovat olleet keskeisiä kehittämiskohteita Seututerveyskeskuksen vastaanottotyössä. Tähän satsaamalla ja omien psykiatrien tukiessa lähetetät aikuispsykiatrian erikoissairaanhoidon ovat vähentyneet koko Seututerveyskeskuksen alueella noin 70 prosenttia. Mielenterveystyössä on lisätty ryhmätoimintaa uusien hoitomenetelmien jalkauttamiseksi, esimerkiksi Keuruulla on otettu käyttöön masennuspotilaiden hoidossa ryhmämuotoinen neuromodulaatiohoito: aivojen tasavirtastimulaatio (tDCS).

Henkilöstön saatavuus äkillisiin poissaoloihin sekä koronatehtäviin oli haasteellista koko vuoden ajan. Henkilöstön joustavuuden turvin ylimääräiset työvuorot ja -tehtävät saatiin hoidettua. Henkilöstön saatavuushaasteet näkyivät myös potilaspalautteissa liittyen puhelinpalveluun; takaisinsoittoajat pitkittyivät ajoittain, sillä puhelintyöhön ei ollut kohdentaa riittävästi henkilöstöä. Tähän liittyen tuli yksiköistä myös Haiproja (hoidon/palvelun järjestelyihin tai saatavuuteen liittyen N= 14). Työhyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota ja syksyn aikana järjestettiin vastaanottojen työryhmien kanssa iltapäiviä, jossa työntekijöitä osallistaen käytiin läpi asioita, jotka he kokivat olevan hyvin tai mitkä he kokivat haasteellisena. Haasteelliseksi koettujen asioiden pohjalta yksiköt tekevät jatkosuunnitelmaa, jota käydään läpi vuoden 2022 aikana; työyhteisön kehittämistä tehdään siis jatkumona. Työntekijöille on ollut tarjolla myös työnohjausta hyvinvoinnin edistämiseksi, työssä jaksamiseksi, mutta myös osaamisen varmistamiseksi.

Haiprojen määrä vastaanotoilla väheni jonkin verran edellisvuoteen verrattuna (N= 111, vuonna 2020 N=128). Tapahtui potilaalle -ilmoitusten osuus lisääntyi vuoden aikana (N=52 %, vuonna 2020 N=46). Enimmäkseen ilmoituksia tehtiin tiedonkulkuun tai tiedonhallintaan liittyen (51 %), hoidon/palveluiden saatavuuteen ja järjestelyihin liittyen (11,5 %) sekä lääkehoitoon liittyen (10,5 %). Työturvallisuuteen liittyviä Haiproja tehtiin 28 kappaletta; määrä on laskenut edellisvuoteen verrattuna (vuonna 2020 N= 39). Eniten ilmoituksia oli tehty pistoon, hankaamaan tai viiltoon liittyen (n=8).

Fysioterapia

Fysioterapeuttien käynnit lisääntyivät 13 % edellisvuoteen verrattuna huolimatta koronaepidemian vaikutuksista vastaanotto toimintaan. Apuvälineisiin liittyvät käynnit lisääntyivät vajaalla viidellä prosentilla.

Koko Seututerveyskeskuksen alueella toimii fysioterapeuttiasiantuntija. Vuoden aikana hänen tehtävänkuvansa tarkennettiin, jonka pohjalta myös nimike tarkentui vastaten vastaavaa asiantuntijaa hoitotyön kehittämisen puolella. Fysioterapian kehittämisasiantuntija toimii linkkinä fysioterapiatoimintojen yhtenäistämässä ja kehittämisessä koko Seututerveyskeskuksen alueella, mutta myös erilaisissa maakunnallisissa työryhmissä Seututerveyskeskuksen edustajana. Fysioterapeutit työskentelevät terveysasemilla osana vastaanottojen moniammatillista työryhmää.

Fysioterapeutin suoravastaanotto toiminnan jatkokehittäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen yhteistyössä vastaanottojen kanssa ollut vahvassa roolissa vuoden 2021 aikana. Tekonivelhoitopolku, purentafysioterapia ja päiväkirurginen hoitopolku ovat vakiintunutta toimintaa fysioterapioissa. Alaraaja-amputaatiopotilaan etä-vastaanotot yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa ovat jatkuneet alueemme fysioterapioissa.

Fysioterapian toimintojen yhtenäistämiseksi vuoden 2021 aikana on pidetty koko alueen fysioterapeuttien yhteisiä kehittämispäiviä, jotka jatkuvat edelleen vuoden 2022 aikana.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Potilasturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota korona-aikana, vaikka osin se on tarkoittanut kiireettömien vastaanottoaikojen perumista ja osin myös terveysasemien ovien sulkemista, jolloin vastaanotolle on päässyt vain ajanvarauksella. Tämä on vaikuttanut siten, että kiireettömiä vastaanottoaikoja on siirretty tuonnemmaksi, jolloin hoidettavien potilaiden määrä tulevaisuudessa tulee olemaan syntyneen hoitovelan takia isompi. Tätä asiaa on pyritty kompensoimaan palveluseleillä, joita on käytetty viime vuoden aikana kiireettömien vastaanottojen osalta.

Henkilöstön saatavuushaasteet ovat vaikuttaneet työturvallisuuteen; työntekijät ovat joustaneet ja tehneet ylimääräisiä työvuoroja, koska äkillisiin poissaoloihin ei ole saatu tekijöitä. Lakeja ja asetuksia on noudatettu, vaikka työvuorolistojen tekeminen on ajoittain ollut haasteellista. Joustaminen työajoissa on vaikuttanut työssä olevien työhyvinvointiin; näkyy työntekijöiden väsymisenä ja myös palautteissa työtyytyväisyyskyselyissä.

Terveysneuvonnassa henkilöstöä jouduttiin siirtämään koronatehtäviin ja kiireettömiä terveystarkastuksia jouduttiin lasten ja nuorten kohdalla siirtämään. Äkillisiin pitkiinkin poistumiin ei olla saatu palkattua sijaisia ja tämä myös osaltaan siirtänyt kiireetöntä neuvola ja kouluterveydenhuollon toimintaa. Vakavia Haipro ilmoituksia ei ole tullut. Henkilöstön koulutukset ovat olleet tauolla kokoontumisrajoitusten takia, osa saatu toteutettua virtuaalisesti. Voimassa olevia kokoontumisrajoituksia noudatettu esimerkiksi erilaisissa ryhmissä, kuten fysioterapian ryhmätoiminnassa.

Talous

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN		
Avoterveydenhuolto	2021	2021	eur	2020	eur		
TOIMINTATULOT	28 272 558	28 715 299	442 741	1,6 %	24 581 696	4 133 602	16,8 %
Hoitopalvelujen myynti	790 518	795 799	5 281	0,7 %	489 751	306 049	62,5 %
Laskutus sopijakunnilta	25 068 940	25 636 691	567 751	2,3 %	21 654 867	3 981 824	18,4 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	1 261 900	1 310 169	48 269	3,8 %	1 413 204	-103 035	-7,3 %
Potilasmaksut	1 151 200	939 840	-211 360	-18,4 %	1 021 531	-81 691	-8,0 %
Muut toimintatulot	0	32 799	32 799		2 344	30 455	
TOIMINTAMENOT	-28 415 440	-28 697 228	-281 788	1,0 %	-26 254 275	-2 442 953	9,3 %
Palkat ja palkkiot	-13 018 179	-12 372 404	645 775	-5,0 %	-11 350 190	-1 022 214	9,0 %
Henkilösivukulut	-2 642 874	-2 564 686	78 188	-3,0 %	-2 298 899	-265 787	11,6 %
Asiakaspalvelujen ostot	-1 033 650	-1 192 886	-159 236	15,4 %	-637 289	-555 597	87,2 %
Muiden palvelujen ostot	-7 626 843	-8 448 162	-821 318	10,8 %	-8 072 068	-376 093	4,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 130 000	-2 369 430	-239 430	11,2 %	-2 382 311	12 882	-0,5 %
Muut toimintamenot	-1 963 894	-1 749 660	214 234	-10,9 %	-1 513 517	-236 144	15,6 %
TOIMINTAKATE	-142 882	18 070	160 953	-112,6 %	-1 672 579	1 690 649	-101,1 %
Rahoitustulot ja -menot	0	-446	-446		1 106	-1 552	-140,3 %
Laskennalliset erät	-198 587	21 385	219 972				
Poistot ja arvonalentumiset	-75 000	-63 787	11 213				
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-1 298 358	-1 072 740	225 618				
Laskennallinen tulo (valtionavustus)	1 174 771	1 157 912	-16 859				
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-29 788 798	-29 833 755	-44 957	0,2 %			
LASKENNALLINEN TULOS	-341 470	39 010					

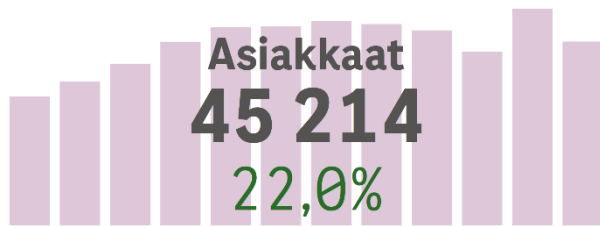
Talousarvion toimintatuloihin ja -menoihin sisältyy johtokunnan vuoden aikana tekemät talousarviomuutokset laskennallisena. Laskennallisissa erissä esitetään vastualueen osuus hallinnon kustannuksista sekä koronaan liittyvästä valtionavustustulosta.

Potilasmaksutulojen kertymä jäi muutetustakin talousarviosta merkittävästi, poikkeama oli -0,211 milj. euroa. Vajausta kompensoi myyntitulojen odotettua parempi kertymä, johon sisältyi merkittävästi tuloja koronaepidemian hoitopalveluista.

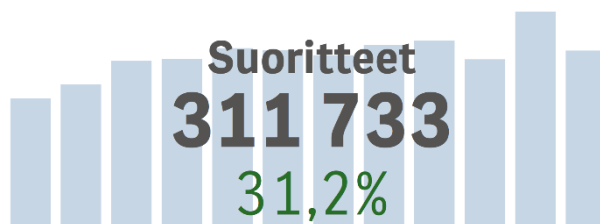
Vastualueen kokonaiskustannukset pysyivät muutetussa talousarviossa ennakoidulla tasolla.

Avoterveydenhuollon palvelut tammi-joulukuussa 2021 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Prodocapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-joulukuuta. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit.

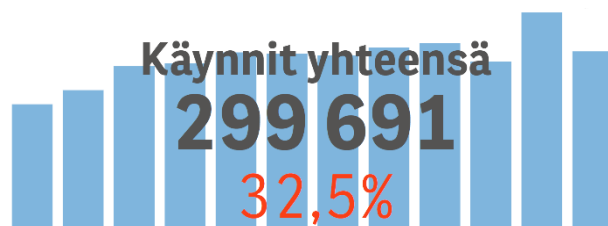

Sopijakuntien asukkaita 92,6 %

Palvelualoittain:

- Avohoito 51,8 %
- Muu terveydenhuolto 21,2 %
- Neuvolapalvelut 14,2 %
- Päihde- ja mielenterveystyö 6,3 %
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto 4,7 %
- Päivystys 0,8 %
- Kuntoutus ja terapiat 0,6 %
- Sosiaalityö 0,4 %

Oman palvelutuotannon

käynnit ammattiryhmittäin:

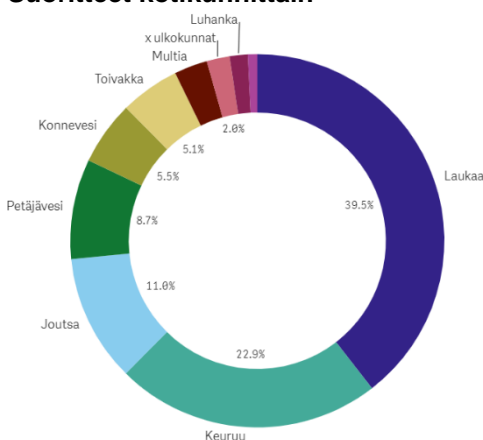
- Hoitajat 72,7 %
- Lääkärit 18,8 %
- Erityistyöntekijät 7,9 %
- Muut 0,6 %

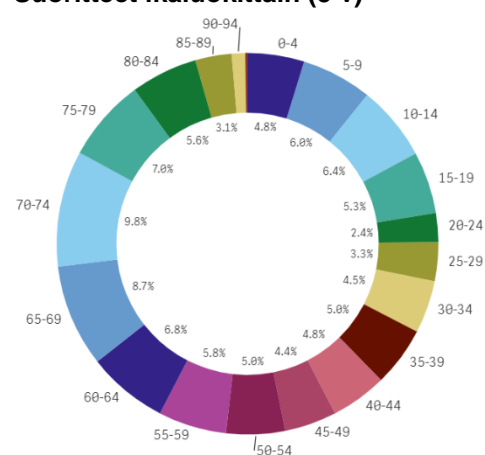
Etäkontakteja 24,6 %

oman palvelutuotannon käynneistä

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

2 SAIRAALAHOIDON VASTUUALUE

Ylilääkäri Jari Raudasoja
Ylihoitaja Tuula Antinaho

Osastohoitoa lähipalveluna koronan kanssa kisailen

Perustehtävän tavoitteen mukaisesti sairaalahoidon on pystynyt vastaamaan viiveettä ja ympärivuorokautisesti oman alueen väestön sairaanhoidon tarpeeseen. Jatkohoito keskussairaalaista sairaaloihin sujui viiveettä, sairaanhoitopiirin kitkalaskutuspäiviä ei Seututerveyskeskuksen kunnissa ole tänäkään vuonna ollut.

Sairaansijojen kokonaismäärä (63 ss) on pysynyt samana koko vuoden ajan (Joutsa 15 ss, Laukaa 22 ss ja Keuruu 26 ss). Koronatilanteesta johtuen jonkin verran potilaita on hoidettu muilla kuin kotikunnan mukaisilla osastoilla. Ajoittaisesta henkilöstövajeesta johtuen sairaansijoja on jouduttu supistamaan erityisesti kesän ja joulun aikaan. Tällöin alueemme potilaita on hoidettu myös Sotainvalidien sairaskodilla ja maakunnan muiden terveysasemien sairaaloissa. Sairaaloiden kuormitusprosentti oli keskimäärin 82,1 % ja kuormitus oli noussut edellisvuoteen verrattuna 10,6 %. Osasyynä voi olla Sairaala Novan sairaansijatilanne, koska siellä kaikkia sairaansijoja ei ole voitu avata henkilöstövajeen vuoksi.

Pitkäaikaishoivan osalta tavoitteena on, että se järjestetään kotikunnan toimesta ja terveyskeskussairaaloissa hoidetaan akuuttia, lääketieteellistä hoitoa ja kuntoutusta tarvitsevia potilaita, jotka tarvitsevat ympärivuorokautisia sairaanhoidollisia palveluita. Joissakin sairaaloissamme on ollut jonottajia kuntien palveluasumispaikkoihin, erityisesti Keuruun ja Multian alueella sekä ajoittain Laukaan alueella. Näissä tilanteissa olemme hakeneet ratkaisuja tilanteeseen kuntien kanssa järjestetyillä yhteisillä tapaamisilla.

Sairaaloiden sairaansijatilanteen reaaliaikaista saatavuustietoa on helpottanut Uoma-järjestelmän käyttöön-otto, jota käytetään yhteisesti Novan ja maakuntien sairaaloiden kanssa. Lisäksi arkiamuusin on maakunnallisesti sairaaloiden ja Novan välinen yhteinen tapaaminen, jossa sairaansijatarpeista keskustellaan yhteisesti. Käytännössä todettujen haasteiden selvittämiseksi (sairaaloihin sijoitettavat potilaat, potilaiden jatko- hoito sairaaloista jatkohoitoon) Seututerveyskeskuksessa aloittaa vuoden 2022 alusta lähtien palvelukoordinaattori, jonka tehtävänä on erityisesti kiinnittää huomiota edellä mainittuihin asioihin sekä kehittää vuodeosastotoimintaa. Resurssi tähän tehtävään vapautui hoitotyön johtamisen toimintamallin uudistamisen avulla.

Hoitopäivien määrä lisääntyi vain hieman edellisvuoteen verrattuna, noin 0,6 %. Tähän on osaltaan vaikuttanut koronan hoito ja Novassa käytössä olevat sairaansijat, mutta vaikka ajoittainen sairaansijamäärä on ollut normaalia vähempi, nämä vähennykset eivät ole vaikuttaneet sairaalahoidon saatavuuteen alueellamme. Hoitoaika osastoilla oli keskimäärin 5,7 vrk. Hoitajaksojen määrä kasvoi 9,5 %. Seututerveyskeskus osallistui maakunnalliseen vuodeosastotoiminnan kehittämiseen; kehittäminen jatkuu vuoden 2022 osana hyvinvointi-alueen valmistelua.

Sairaaloiden henkilöstörakenteessa tarkasteltiin hoitajamitoitusta ja se on määritelty sairaaloissa olevan keskimäärin 0,86. Mitoituksen laskennassa ei ole mukana osastonhoitajaa eikä laitoshuoltoa, millä varmistetaan se, että henkilöstö tekee koulutustaan vastaavaa työtä, ja että potilaan hoitoon osallistuvat ovat hoitotyön koulutuksen saaneita henkilöitä potilasturvallisuus ja laadukas hoito huomioiden. Äkillähtijävarahenkilöstön tehtävänkuvaa on tarkennettu ja tarkennetaan edelleen, ja varahenkilöt tulevat hoitotyön osalta toimimaan Jo-Ke-La-alueittain. Tällöin varahenkilöiden matkoihin käytetty aika vähenee ja myös heidän työhyvinvointinsa saadaan tältä osin korjaantumaan. Sairaaloissa on ollut enemmän äkillisiä poissaoloja, mihin ei varahenkilöstöresurssi ole riittänyt. Myöskään kaikkiin määräaikaisiin sijaisuuksiin ei ole saatu tekijöitä, jolloin henkilökunta on joutanut esimerkiksi tehnyt ylimääräisiä vuoroja. Työhyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota ja syksyn aikana järjestettiin osastojen työryhmien kanssa iltapäiviä, jossa työntekijöitä osallistaen käytiin läpi asioita, jotka he kokivat olevan hyvin tai mitkä he kokivat haasteellisena. Haasteelliseksi koettujen asioiden pohjalta yksiköt tekevät jatkosuunnitelmaa, jota käydään läpi vuoden 2022 aikana. Työyhteisön kehittämistä tehdään siis jatkumona. Työntekijöille on ollut tarjolla myös työnohjausta hyvinvoinnin edistämiseksi, työssä jaksamiseksi, mutta myös osaamisen varmistamiseksi.

Haipro-ilmoitukset vähentyivät vuoden aikana (N= 276, vuonna 2020 N=321). Tapahtui potilaalle -ilmoitusten määrä hieman lisääntyi (N=79, vuonna 2020 N=78); suurin osa ilmoituksista kohdentui ryhmään tapaturma/onnettomuus (58 %) ja lääkehoitoon liittyviin tapahtumiin (31 %). Työturvallisuuteen liittyviä ilmoituksia tehtiin 27 kappaletta, joista selkeästi suurin osa (52 %) liittyi väkivaltaan. Vastaavasti vuonna 2020 niitä tehtiin 19 kappaletta. josta suurin osa liittyi äkilliseen psyykkiseen/fyysiseen kuormittuneisuuteen, väkivaltaan tai

tartuntavaaraan. Ilmoitusten sisältö osoittaa, että osastoilla työskennellään enemmän väkivallan uhan alla kuin aiemmin. Tähän liittyen hoitajat ovat raportoineet myös läheisten käyttäytymisen olevan haasteellisempaa kuin aiemmin.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Potilasturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota korona-aikana. Potilaan hoitoon liittyviä ohjeistuksia on tarkennettu sitä mukaa, kun saimme valtakunnan ja maakunnan tasoisia ohjeistuksia; välillä ohjeiden epäselvyys on hankaloittanut toimintaa. Henkilökuntaa on ohjeistettu terveysturvalliseen toimintaan. Samoin läheiset ovat voineet käydä vierailuilla osastoilla terveysturvallisuutta varmistavien ohjeiden.

Henkilöstön saatavuushaasteet ovat vaikuttaneet työturvallisuuteen; työntekijät ovat joustaneet ja tehneet ylimääräisiä työvuoroja, koska äkillisiin poissaoloihin ei ole saatu tekijöitä. Lakeja ja asetuksia on noudatettu, vaikka työvuorolistojen tekeminen on ajoittain ollut haasteellista. Joustaminen työajoissa on vaikuttanut työssä olevien työhyvinvointiin; näkyy työntekijöiden väsymisenä ja myös palautteissa työtyytyväisyyskyselyissä.

Talous

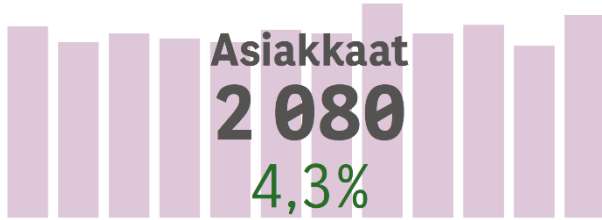
KÄYTTÖTALOUDEEN TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN		
Laitohoito	2021	2021	eur	%	2020	eur	%
TOIMINTATULOT	7 778 478	7 574 935	-203 543	-2,6 %	7 310 475	264 460	3,6 %
Hoitopalvelujen myynti	312 099	254 210	-57 889	-18,5 %	21 574	232 637	1078,3 %
Laskutus sopijakunnilta	6 681 679	6 532 719	-148 960	-2,2 %	6 575 899	-43 180	-0,7 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	3 700	8 628	4 928	133,2 %	12 442	-3 815	-30,7 %
Potilasmaksut	781 000	775 932	-5 068	-0,6 %	700 560	75 372	10,8 %
Muut toimintatulot	0	3 447	3 447		0	3 447	
TOIMINTAMENOT	-6 639 089	-7 125 983	-486 894	7,3 %	-7 158 595	32 612	-0,5 %
Palkat ja palkkiot	-3 819 480	-4 064 441	-244 961	6,4 %	-4 117 568	53 127	-1,3 %
Henkilösivukulut	-775 161	-831 510	-56 349	7,3 %	-834 945	3 435	-0,4 %
Asiakaspalvelujen ostot	-70 000	-29 918	40 082	-57,3 %	-93 142	63 224	-67,9 %
Muiden palvelujen ostot	-1 162 998	-1 439 333	-276 336	23,8 %	-1 311 082	-128 251	9,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-316 500	-338 722	-22 222	7,0 %	-329 830	-8 892	2,7 %
Muut toimintamenot	-494 951	-422 058	72 893	-14,7 %	-472 027	49 969	-10,6 %
TOIMINTAKATE	1 139 389	448 952	-690 437	-60,6 %	151 880	297 072	195,6 %
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0		0	0	
Laskennalliset erät	-259 249	-209 873	49 376				
Poistot ja arvonalentumiset	-25 000	-13 406	11 594				
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-303 353	-266 379	36 975				
Laskennallinen tulo (valtionavustus)	69 104	69 912	808				
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-6 967 442	-7 405 768	-438 326	6,3 %			
LASKENNALLINEN TULOS	880 140	239 079					

Talousarvion toimintatuloihin ja -menoihin sisältyy johtokunnan vuoden aikana tekemät talousarviomuutokset laskennallisena. Laskennallisissa erissä esitetään vastualueen osuus hallinnon kustannuksista sekä koronan liittyvästä valtionavustustulosta.

Hoitopalvelujen myyntituloihin sisältyy vieraskuntalaskutuksen korjausta edellisvuosilta. Myyntitulot toteutuivatkin merkittävästi alkuperäistä talousarviota suurempina ja kattavat osaltaan aiempien vuosien alijäämää. Vaikka myyntitulojen kertymä jäikin ennakoitua pienemmäksi ja toimintamenot toteutuivat ennakoitua suurempina, tulot kattoivat hyvin kokonaiskustannukset.

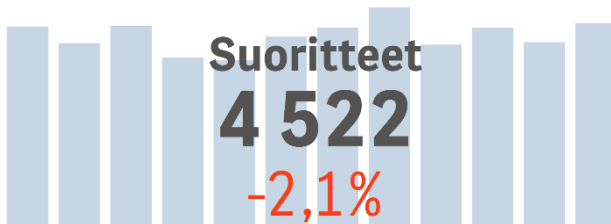
Sairaalahoiton palvelut tammi-joulukuussa 2021 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Prodacapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-joulukuuh. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit ja bruttohoitopäivät.

Sopijakuntien asukkaita 94,7 %

70+ vuotiaita 71,8 %

Hoitojaksoja 3 707

keskimäärin 1,9 jaksoa asiakasta kohti

Käyntejä 815

keskimäärin 2,7 käyntiä asiakasta kohti

Hoitoaika 5,9 hoitopäivää

keskimäärin hoitojaksoa kohti

Lähisairaalassa 91,6 %

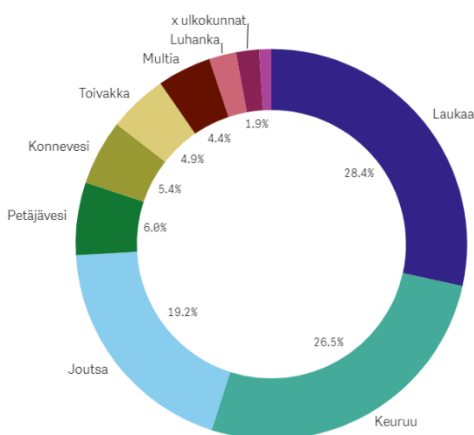
sopijakuntalaisten hoitopäivistä

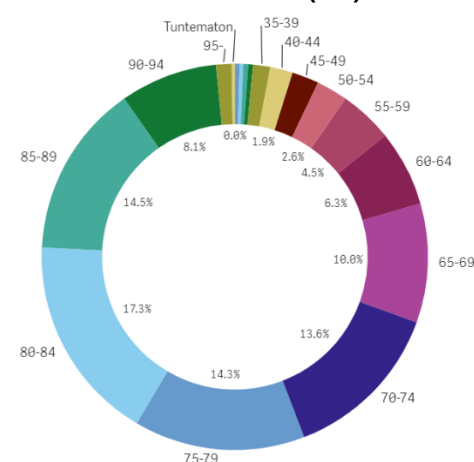
Joka neljäs palaa päivystykseen

kuukauden sisällä hoitojakson jälkeen

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

3 SUUN TERVEYDENHUOLLON VASTUUALUE

Ylihammaslääkäri Leena Hakio
Ylihoitaja Eila Kerkelä

Toimintaa kuntalaisten parhaaksi koronasta huolimatta

Korona-epidemian jatkuminen on tuonut suun terveydenhuoltoon pysyviä muutoksia, joiden vuoksi toiminnan ei enää odoteta palaavan ennen koronaa olleeseen tilanteeseen. Toiminta on nyt vakiintunut, eikä isompia muutoksia enää ole odotettavissa. Potilasaikojen pituudet ovat kasvaneet muuttuneiden hygieniakäytänteiden vuoksi pysyvästi, joten käyntien määrä jää pysyvästi alhaisemmaksi verrattuna ennen koronaa olleeseen tilanteeseen.

Suun terveydenhuollon perustehtävän mukainen ”Yksilön ja väestön suun terveyden edistäminen” toteutui yksilöohjauksena kaikissa alueen hammashoitoloissa kattavasti odottavista perheistä ikäihmisiin. Ryhmäohjauksia ei kokoontumisrajoitusten vuoksi juurikaan järjestetty. Terveystiedon edistämiseksi vahvistettiin kuluneen vuoden aikana yhteistyötä kuntien kanssa, mm. varhaiskasvatuksen ja nuorisotyön piirissä. Kokoontumisrajoitusten vuoksi on terveydenedistämiseksi otettu käyttöön myös sosiaalisen markkinoinnin keinoja, joista hyvänä esimerkkinä on suun terveydenhuollon oma Instagram-tili.

Asiakkaiden ja suoritteiden määrä kasvoi, verrattuna edellisvuoteen eikä potilasaikoja jouduttu koronan vuoksi systemaattisesti perumaan. Asiakkaiden määrä lisääntyi 5,3 % ja suoritteiden määrä 9,9 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Koronan aiheuttamaa hoitojonoa purettiin vuoden aikana oman henkilökunnan voimin perustyöaikana sekä toukokuussa voimaan tulleen oman henkilökunnan lisätyösopimuksen avulla jonkin verran myös iltaisin ja viikonloppuisin. Patoutunut hoitovelka ja hoitojonon purku aiheuttivat sen, että kiireetöntä hoitoa tarvitsevat potilaat jouduttiin edelleen asettamaan jonoon. Lasten ja koululaisten asetusten mukaiset määräaikaistarkastukset toteutettiin asetusten mukaisesti.

Vuosilomakautena viikoilla 26-30 toimintaa keskitettiin Keuruun, Konneveden, Laukaan, Toivakan ja Joutsan hammashoitoloihin, joissa annettiin päivystyksellistä ja puolikiireellistä hoitoa. Multian, Haapamäen, Lievestuoreen ja Luhangan hammashoitolat olivat kiinni.

Suun terveydenhuollon keskitetyssä virka-ajan ulkopuolisessa päivystyksessä oli yhteensä 971 käyntiä (edellisvuonna 1 061 kpl). Seututerveyskeskuksen osuus oli 139 käyntiä (edellisvuonna 130) eli 14 % käynneistä. Seututerveyskeskuksen osuus koko päivystysalueen väestöstä on 18 %. Päivystys toimi koko vuoden ajan sujuvasti ja henkilöstön vuokraus onnistui hyvin.

Vuoden 2021 aikana palattiin yhä enenevässä määrin potilaiden kokonaisvaltaiseen hoitoon. Koronasta johdettujen uusien toimintatapojen vakiintumisen myötä potilaille pystyttiin antamaan heidän terveydentilansa edellyttämää kokonaisuhoitoa eikä pelkästään päivystysluonteista hoitoa. Suun terveydenhuollon resursseja ohjattiin eri toimipisteisiin toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti. Ostopalveluna hankittiin oikomishoidon erikoishammaslääkärin palveluja.

Hampaiden kiinnityskudossairauden eli parodontiitin diagnostiikkaa ja hoitoa parannettiin luomalla Seututerveyskeskukseen parodontiitin hoitopolku, joka mahdollistaa laadullisesti yhdenmukaisen hoitokäytännön koko suun terveydenhuollossa. Henkilökunta koulutettiin diagnosoimaan ja hoitamaan kiinnityskudossairaudet hoitopolun mukaisesti ja oikeanlaisen työnjaon merkitystä korostettiin. Motivoivaa työtettä jatkettiin, sillä potilaan suun omahoidolla ja sitoutuneisuudella elämäntapamuutokseen on suuri merkitys hoidon onnistumiselle.

Hoidon tarpeen arvioissa sähköisten yhteydenottokeinojen kehittäminen jatkui vuonna 2021.

Heinäkuussa Seututerveyskeskus liittyi Nordic Healthcare Group:n (NHG) hallinnoimaan valtakunnalliseen laatu- ja vaikuttavuusmittaristoon. Mittariston avulla saadaan jatkossa kuukausitasolla tietoa toiminnan vaikuttavuudesta ja laadusta. Laatu- ja vaikuttavuusmittaristo mahdollistaa entistä paremmin toiminnan jatkuvan reflektoinnin ja tarvittavia korjausliikkeitä pystytään tekemään nopeasti.

Syksystä 2021 lähtien suun terveydenhuollon tiedot alkoivat siirtyä Kanta-arkistoon.

Koronan aiheuttama epävarmuus näkyi henkilökunnan työhyvinvoinnissa. Henkilökunnan jaksamista ja osaamista vahvistettiin työhyvinvointikoulutuksella ja erilaisilla työtehtäviin liittyvillä koulutustilaisuuksilla ja verkkokursseilla. Kokoontumisrajoitusten vuoksi henkilökunnan yhteisiä fyysisiä tapaamisia pystyttiin järjestämään vain vähän.

Henkilökunnan rekrytointi kaikissa henkilöstöryhmissä oli haastavaa eikä kaikkia avoimena olleita toimia tai sijaisuuksia saatu täytettyä. Suun terveydenhuollon hoitohenkilökuntaa oli vuoden aikana siirretty myös koronajäljitystyöhön. Henkilöstöressurssien turvaamiseksi solmittiin vuodelle 2022 puitesopimus suun terveydenhuollon henkilöstön ostopalvelusta Mehiläinen Terveyspalvelut Oy:n kanssa.

Potilasturvallisuus- ja työturvallisuusilmoitukset rekisteröitiin HaiPro- järjestelmään ja ne käytiin läpi lähiesihenkilöisen toimesta hammashoitoloiden palaverissa. Potilas- ja työturvallisuusilmoitusten kokonaismäärä suun terveydenhuollossa väheni selvästi verrattuna edellisvuoteen (N=57, vuonna 2020 N=80). Potilasturvallisuusilmoitukset vähenivät (N=16, vuonna 2020 N=38), mutta "tapahtui potilaalle" -ilmoitusten määrä lisääntyi merkittävästi, ollen 56 % potilasturvallisuusilmoituksista, edellisvuoden vastaava määrä oli 32 %.

Työturvallisuuteen liittyviä ilmoituksia tehtiin 17 kappaletta, kun vastaava luku edellisvuonna oli 20 kappaletta. Yksittäistä selkeää syytä ei ilmoituksissa noussut ja ilmoitukset koskivat pääsääntöisesti äkillistä fyysistä / psyykkistä kuormitusta, pisto- viiltotapahtumaa ja putoamista, liukastumista sekä kompastumisesta. Yksi työturvallisuusilmoituksista liittyi tartuntavaaraan.

Toimintaympäristöön liittyviä ilmoituksia oli 4, edellisvuonna 19. Tietosuojaan liittyviä ilmoituksia ei vuoden aikana tehty yhtään, edellisvuoden vastaava luku oli 3.

Suun terveydenhuollossa talousarvion toteumaa, potilaiden hoitoon pääsyä, suoritteiden määrää ja muita suun terveydenhuollon toiminnan mittareita seurattiin kuukausittain. Toteumat käytiin läpi suun terveydenhuollon vastuuhenkilöiden palaverissa kuukausittain ja sovittiin tarvittavista toimenpiteistä.

Keuruun ja Multian hammashoitoloihin hankittiin hoitokoneyksiköt investointisuunnitelman mukaisesti.

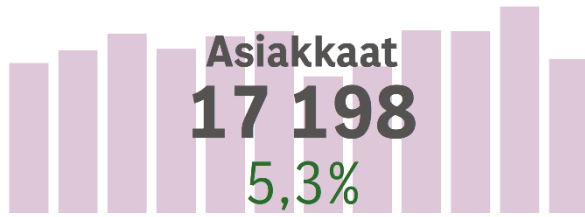
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vuoden aikana toiminnassa keskityttiin koronan aiheuttaman hoitovelan purkamiseen, lasten ja nuorten lasten ja asetusten mukaiseen hoitoon ja terveysneuvontaan. Kiireettömään hoitoon ei pystytty antamaan suoraan vastaanottoaikaa hammaslääkärille, vaan kiireetöntä hoitoa tarvitseva potilas asetettiin kiireettömän hoidon jonoon. Kiireellinen hoito toteutui päivystysasetuksen mukaisesti. Kiireettömään hoitoon pääsyä mitattavaa T3-aika ei voitu antaa jonokäytännön vuoksi.

Suun terveydenhuollossa ei ollut vuoden aikana merkittäviä poikkeamia. Toiminnassa noudatettiin STM:n, THL:n ja LSSAVI:n antamaa koronaepidemian aikaista ohjeistusta.

Suun terveydenhuollon palvelut tammi-joulukuussa 2021 ja vertailu edellisvuoteen

Kuviot: Procapo Region. Pylväät kuvaavat kuukausia tammi-joulukuuh. Prosenttiluku vertaa jaksoa edellisvuoteen. Tietosisältönä Seututerveyskeskuksen oma palvelutuotanto ja ostopalvelut, kaikki käynnit.

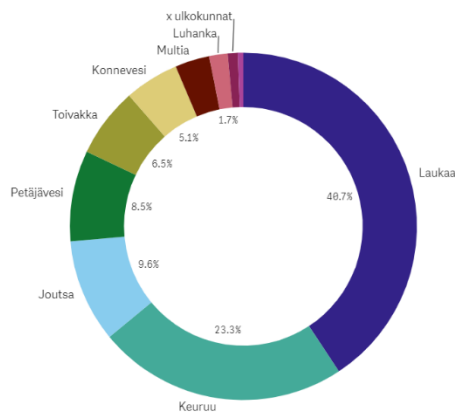
Sopijakuntien asukkaita 97,9 %

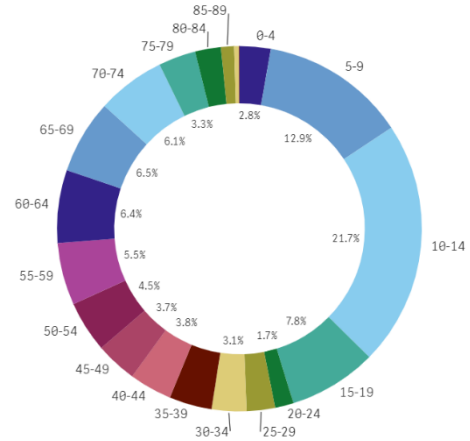
Tuotteittain:

- **Hammaslääkärikäynnit 54,4 %**
- **Suuhygienistikäynnit 22,4 %**
- **Oikomishoito 18,1 %**
- **Kirurgia 3,8 %**
- **Ostopalvelut 1,2 %**

Suoritteet kotikunnittain

Suoritteet ikäluokittain (5 v)

Talous

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN		
Suun terveydenhuolto	2021	2021	eur	2020	eur	%	
TOIMINTATULOT	7 039 524	7 045 114	5 590	0,1 %	6 366 221	678 893	10,7 %
Hoitopalvelujen myynti	129 017	130 242	1 225	0,9 %	23 140	107 102	462,8 %
Laskutus sopijakunnilta	5 621 884	5 592 034	-29 850	-0,5 %	5 182 492	409 542	7,9 %
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	0	700	700		194	506	
Potilasmaksut	1 288 623	1 318 315	29 692	2,3 %	1 160 395	157 920	13,6 %
Muut toimintatulot	0	3 823	3 823		0	3 823	
TOIMINTAMENOT	-6 946 407	-6 868 858	77 549	-1,1 %	-6 562 017	-306 841	4,7 %
Palkat ja palkkiot	-3 792 481	-3 751 368	41 113	-1,1 %	-3 565 939	-185 428	5,2 %
Henkilösivukulut	-770 639	-775 340	-4 701	0,6 %	-723 028	-52 312	7,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	-50 000	-56 061	-6 061	12,1 %	-41 679	-14 381	34,5 %
Muiden palvelujen ostot	-937 532	-1 128 321	-190 789	20,4 %	-1 077 475	-50 845	4,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-858 800	-673 977	184 823	-21,5 %	-638 404	-35 573	5,6 %
Muut toimintamenot	-536 955	-483 792	53 163	-9,9 %	-515 491	31 700	-6,1 %
TOIMINTAKATE	93 117	176 256	83 139	89,3 %	-195 797	372 053	-190,0 %
Rahoitustulot ja -menot	0	-106	-106		695	-801	-115,3 %
Laskennalliset erät	-279 187	-166 368	112 819				
Poistot ja arvonalentumiset	-100 000	-63 861	36 139				
Laskennallinen kustannus (hallinto)	-317 395	-256 767	60 628				
Laskennallinen tulo (valtionavustus)	138 208	154 260	16 052				
VASTUUALUEEN KOKONAISKUSTANNUKSET	-7 363 802	-7 189 486	174 316	-2,4 %			
LASKENNALLINEN TULOS	-186 070	9 782					

Talousarvion toimintatuloihin ja -menoihin sisältyy johtokunnan vuoden aikana tekemät talousarviomuutokset laskennallisena. Laskennallisissa erissä esitetään vastualueen osuus hallinnon kustannuksista sekä koronaan liittyvästä valtionavustustulosta.

Hoitopalvelujen myyntituloihin sisältyy vieraskuntalaskutuksen korjausta edellisvuosilta. Maksutulot toteutuivat hieman ennakoitua suurempina. Toimintamenot olivat hieman ennakoitua pienemmät.

4 HALLINNON VASTUUALUE

Toimitusjohtaja Eva Pihlmaa-Tuononen
Hallinto- ja talouspäällikkö Salla Manni

Luottamuselimet

Seututerveyskeskus-toiminnan luottamustoimielinten kokoonpano muuttui kuntavaalikauden vaihtuessa. Liikelaitoksen johtokunta kokoontui vuoden aikana yksitoista kertaa. Sairaanhoitopiirin hallitus valitsi uuden johtokunnan 27.10.2021. Sairaanhoitopiirin ja sopijakuntien yhteistyötoimielimenä toimiva järjestämistoimikunta kokoontui neljä kertaa. Sairaanhoitopiirin hallitus valitsi uuden järjestämistoimikunnan 23.11.2021.

Merkittävimmät toimielinten päätökset liittyivät talouden ja toiminnan suunnitteluprosessiin: yhteisen vuosikellon hyväksymiseen, palvelusuunnitelmien ja talousarvion käsittelyihin, tilinpäätöksen yhteydessä toteutettavan tasausmenettelyn täsmentämiseen ja alijäämän kattamissuunnitelmaan. Talouden vuosikellon mukaiset kuntakierrokset käytiin keväällä ja syksyllä.

Toimielinten virallisten kokousten lisäksi järjestettiin helmikuussa johtokunnan ja järjestämistoimikunnan yhteistapaaminen sekä marraskuussa toimielimille ja kuntapäätäjille avoin perehdytystilaisuus.

Hallinto perustoiminnan tukena

Liikelaitoksen hallinnossa tehtävä työ vaikuttaa kaikkien vastuualueiden ja yksiköiden toimintaan. Hallinto-henkilöstö tuottaa yleis-, talous- ja henkilöstöhallintoon, hankintoihin, sopimuksiin, tietojärjestelmien sovellustukeen ja viestintään liittyvää palvelua. Kehittämispäällikkö ja asiantuntijajohtajat koordinoivat toiminnan ja laadun kehittämistä yhdessä johdon kanssa.

Seututerveyskeskuksen johtoryhmä kokoontui kuukausittain. Johtoryhmän kokoustiedotteet lähetetään koko henkilöstölle. Esihenkilöiden ja asiantuntijoiden yhteistilaisuus Eskari pidettiin kuukausittain. Marraskuussa järjestettiin alueelliset johdon vierailut Joutsassa, Keuruulla ja Laukaassa.

Lifecare-järjestelmän ja muiden tietojärjestelmien päivityksiä tehtiin suunnitellusti. Tweb-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto aloitettiin. Hallinnon toimintarutiinien ja -prosessien sujuvuutta kehitettiin arjessa jatkuvasti erilaisilla pienprojekteilla. Esihenkilöiden taloustaitojen kartuttamiseksi aloitettiin säännölliset talousklinikat. Kuntaraportoinnin kehittäminen sujui tavoiteaikataulua hitaammin, mikä johtui osin talousraportoinnin järjestelmän vaihtumisesta. Sopimushallintaa varten aloitettiin sopimusten siirto Cloudia-järjestelmään.

Koronaepidemian hoitaminen heijastui merkittävästi myös hallinnon vastuualueen henkilöstön työskentelyyn mm. toiminnan järjestämisen, viestinnän, rokotustilastoinnin kehittämisen ja monenlaisen raportoinnin tehtävinä. Hyvinvointialueen valmistelu sitoi hallinnon ja asiantuntijoiden työpanosta aiempaa enemmän. Tulevaa valmistelu-urakkaa silmällä pitäen lisättiin henkilöstöresursseja sovellustukeen ja HR-asioihin. Työskentely maakunnallisissa hankekokonaisuuksissa, verkostoissa ja työryhmissä jatkui tiiviinä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Hallinnon toiminnan osalta riskejä ovat tiedottamisen haasteet ja eri järjestelmien ajoittainen toimimattomuus. Myös henkilöstön jaksaminen on ollut ajoittain koetuksella, kun koronasta johtuva työtapojen muutos etätyöpainotteiseksi ja Teamsin käytön vakiintuminen on vaikuttanut hallinnon henkilöstön työskentelyyn. Etätyössä sosiaalisten kontaktien puute työtovereiden tapaamisessa voi vaikuttaa työyhteisön yhteisöllisyyteen, mihin on pyritty vaikuttamaan järjestämällä hallinnon viikoittaiset virtuaaliaamukahvit.

Henkilöstön jaksamiseen ja työn sujumiseen on pyritty vaikuttamaan parantamalla tiedottamista, järjestämällä yhteisiä kehittämisiltapäiviä ja Teams-kokouksia eri aihealueista tarpeen mukaan. Kuukausittaisen fiiliskyselyn tuloksia on tarkasteltu säännöllisesti ja ryhdytty niiden perusteella tarvittaviin toimiin henkilöstön jaksamisen parantamiseksi.

Talous

KÄYTTÖTALOUDEEN TOTEUTUMINEN	TA	TOTEUMA	POIKKEAMA		TOTEUMA	ERO EDELLISVUOTEEN	
Hallinto	2021	2021	eur	%	2020	eur	%
TOIMINTATULOT	1 589 772	1 698 569	108 797	6,8 %	2 173 454	-474 885	-21,8 %
Laskutus sopijakunnilta	643 844	643 844				643 844	
Muiden palvelujen ja tarvikkeiden myynti	0	2 100	2 100		457	1 643	
Muut toimintatulot	1 589 772	1 696 469	106 697	6,7 %	2 172 997	-476 528	-21,9 %
TOIMINTAMENOT	-2 167 526	-1 894 140	273 386	-12,6 %	-1 598 172	-295 968	18,5 %
Palkat ja palkkiot	-648 079	-970 231	-322 152	49,7 %	-781 386	-188 845	24,2 %
Henkilösivukulut	-128 423	-193 366	-64 943	50,6 %	-165 521	-27 845	16,8 %
Muiden palvelujen ostot	-1 441 947	-534 872	907 075	-62,9 %	-489 565	-45 307	9,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 000	-22 225	-15 225	217,5 %	-8 918	-13 307	149,2 %
Muut toimintamenot	57 923	-173 445	-231 368	-399,4 %	-152 782	-20 663	13,5 %
TOIMINTAKATE	-577 754	-195 571	382 183	-66,1 %	575 282	-770 852	-134,0 %
Rahoitustulot ja -menot	-24 000	-18 231	5 769	-24,0 %	-22 230	3 999	-18,0 %
Laskennalliset erät	-1 317 352	-1 382 084	-64 732				
Laskennallinen meno (valtionavustus)	-1 317 352	-1 382 084	-64 732				
VASTUUALUEILLE KOHDISTETTAVA	-1 919 106	-1 595 886	323 220	-16,8 %			
LASKENNALLINEN TULOS	0	0					

Hallinnon kustannukset muodostuvat yksikön tuottamista liikelaitoksen yleishallinnon kustannuksista sekä erikseen sovitusta kustannuseristä, jotka vyörytetään hallinnon kautta toimipisteille (esim. sairaanhoitopiiriin palvelukustannuksia ja liikelaitoksen lomapalkkavarauksia). Kaikki hallinnon kustannukset on talousarviossa kohdistettu vastuualueille ja näin ne sisältyvät liikelaitoksen hoitopalvelulaskutukseen.

Muut toimintatulot sisältää liikelaitoksen tuloksi kirjatun osuuden 1 440 475 euroa koronaepidemiaan liittyvästä yleisavustuksesta. Hallinnon koronakustannuksia vastaava laskennallinen osuus valtionavustuksesta oli 58 392 euroa. Laskennallisissa erissä esitetään muiden vastuualueiden laskennallinen osuus.

Toimintamenoissa muiden palvelujen ostoihin varattuja palveluostoja sairaanhoitopiiriltä toteutui muilla vastuualueilla, joten vastuualueille kohdistettavat hallinnon kokonaiskustannukset olivat 0,323 milj. euroa arvioitua pienemmät.